

מפגש היכרות וקליטה¹

מפגש ההיכרות והקליטה יתקיים בקיץ ואליו יוזמנו צעירים שהתקבלו ללימודים במסגרת התוכנית והוריהם.

מטרות המפגש

- תיאום צפיות עם הצעיר והוריו בהתייחס למגוון נושאים, כגון: מרכיבי התוכנית, דרישות לימודיות ותפקודיות, מגמות לימוד, השתלבות חברתית וכן בנושאים שיעלו על ידי הצעיר והוריו.
- העמקת ההיכרות של צוות התוכנית עם הצעיר ובפרט: תקוות וחששות מהשתתפות בתוכנית, חוזקות וחולשות, צורך בהתאמות ובהנגשות בתהליך הלימודי וביציאה להתנסות.
- הגברת המוטיבציה של הצעיר ועידודו להשתתף בתוכנית ולהצליח.
- בניית אמון בין הצעיר לצוות התוכנית, הכרת החוזה ההדדי לתחילת עבודה משותפת.

מהלך המפגש

- המפגש יימשך בין שעה לשעה וחצי. מומלץ לפגוש עד שלוש משפחות ביום, כדי לאפשר לצוות להתרכז במפגשים ולתעד את המידע במהלך כל מפגש או לאחריו.

---

¹ חוברת זו נכתבה בלשון זכר ונקבה לחילופין מטעמי נוחות בלבד והיא מיועדת לשני המינים במידה שווה.

ב. במפגש ישתתפו:

- המחנכת ובמידת האפשר איש צוות נוסף.
- הצעיר ואחד מהוריו או מבוגר משמעותי אחר כאשר הדבר מתבקש (מדריך מהוסטל, אח או אחות בוגרים וכדומה).

ההורים ישתתפו בחלק הראשון של המפגש ובחלק המסכם. החלק המוקדש להיכרות מעמיקה יתקיים בנוכחות הצעיר בלבד.

מומלץ לעדכן את הצעיר והוריו מראש על אודות מהלך המפגש ולבחון עם ההורים האם בחלק שבו הצוות משוחח עם ילדם הם מבקשים לקבל מידע נוסף על התוכנית ולשוחח עם המנחה של קבוצת ההורים במכללה. אם ההורים אינם מעוניינים לקיים מפגש עם גורם כלשהו - יוצע להם מקום להמתנה.

ג. שלבי המפגש:

- 1 • פתיחה והיכרות: יצירת אמון בסיסי, הצגה עצמית והצגת מטרת השיחה - בהשתתפות הצעיר והוריו
- 2 • הצגת התוכנית ומרכיביה, והדרישות ביחס לכל מרכיב בתוכנית - בהשתתפות הצעיר והוריו
- 3 • העמקת ההיכרות - שיחה מעמיקה שיטתית ופתוחה ומיפוי נושאים להמשך - בהשתתפות הצעיר בלבד
- 4 • סיכום - בהשתתפות הצעיר והוריו

1. פתיחה והיכרות - יצירת קשר ובניית אמון

שלב זה יתקיים בהשתתפות הצעיר והוריו

המראיין יציג את עצמו ואת מטרת השיחה:

- היכרות ותיאום ציפיות עם המשפחה בהתייחס למרכיבי התוכנית ולדרישותיה - בהשתתפות הצעיר והוריו.
- העמקת ההיכרות של הצוות עם הצעיר ועם צרכיו לתחילת עבודה משותפת - בהשתתפות הצעיר וללא ההורים.
- סיכום המפגש - בהשתתפות הצעיר והוריו.

בשלב ההיכרות חשוב לעודד השתתפות של כולם בשיחה, להפנות שאלות גם להורים וגם לצעיר, לעודד השתתפות גם של מי שפחות יזום ופחות נענה לקחת חלק בשיחה.

העמקת ההיכרות - שאלות מוצעות

- ספרו לנו על המשפחה שלכם: בני המשפחה, מי גר בבית, מקומו של הצעיר בסדר האחים, שפות שמדברים בבית.
- עיסוקי ההורים ודמויות משמעותיות נוספות במשפחה.
- הצעיר - תחומי התעניינות שיש לו / תחביבים ועיסוקים.
- הצעיר - העניין שלו בלימודים / תחומים חזקים / הצלחות / התאמות בהוראה ובהיבחנות / שאיפות / צרכים / אחר.
- ציפיות מהתוכנית - הגורמים שהניעו אתכם להצטרף ל"מגמה לעתיד" / מה חשוב לצעיר לקבל מהתוכנית / מה חשוב להורים.
- מחשבות של הצעיר והוריו ביחס לתוכניתו אחרי הלימודים ב"מגמה לעתיד".

2. הצגת התוכנית ומרכיביה, הדרישות מהצעירים והציפיות מההורים

תחומים שמומלץ להציג ולפרט בחלק זה של המפגש:

- סוגי המפגשים הכיתתיים: לימודים בכיתה, לימודים במעבדה, סדנאות.
- מפגשים פרטניים: טיפול באמצעות אמנות, מפגשים עם מרפאה בעיסוק לקידום תעסוקתי.
- שעות לימודים, נוכחות בלימודים והגעה בזמן.
- מגמות בתוכנית הלימודים ובפרט תהליך בחירת המגמות.
- קורסים וסדנאות.
- השתתפות בהתנסות תעסוקתית.
- ליווי על ידי מקדם התעסוקה ונחיצות ההועדה / אישור סל שיקום.
- הכנה לשירות צבאי או אזרחי משמעותי.
- סדנאות הורים.

בסיום החלק הזה מומלץ לאפשר שיחה בנושאים, כגון:

- האם יש דברים נוספים שחשוב לצעיר ולהוריו לשתף בהם?
- האם יש להם שאלות נוספות?
- מה יסייע להם / יעודד אותם להצטרף לסדנאות להורים?

מוצע כי חלקים 1 + 2 של המפגש יימשכו כ-30-45 דקות.

המשך המפגש יתקיים עם הצעיר בלבד, ללא נוכחות ההורים.

3. העמקת ההיכרות ומיפוי

שלב זה הוא המרכזי במפגש וחשוב שיתנהל באופן מעמיק, שיטתי ופתוח ובהשתתפות הצעיר בלבד.

נושאי השיחה

- משפחה.
- חברים, תחביבים ופנאי.
- תעסוקה – ניסיון בעבר ומחשבות לעתיד.
- לימודים ובית הספר – כולל מידע לימודי ממשי (בגרויות / התאמות והנגשות / אסטרטגיות למידה).
- עצמאות בחיי היומיום.
- שיתוף ההורים בתהליך.

הדגשים

- מומלץ לשאול שאלה אחת לפחות מכל תחום ולתכנן את הזמן בהתאם.
- בתחילה מומלץ לשאול שאלות כלליות, המאפשרות לצעיר להציג את עולמו מנקודת מבטו. דוגמאות לשאלות כלליות:
  - ✓ ספר לי על עצמך, על המשפחה שלך, על בית הספר שלך, על החדר שלך.
  - ✓ איך הגעת לכאן היום? האם היו לך התלבטויות בקשר להגעה לשיחה? מה היו מחשבותיך בעניין זה? (זה המקום גם לחזק את הצעיר על השתתפותו ועל ההחלטה להצטרף לתוכנית).
  - ✓ מה אתה עושה בימים אלו? האם יש לך מחשבות / תוכניות ביחס לחופשת הקיץ?
  - ✓ האם אתה מכיר צעירים אחרים בתוכנית או כאלה שעתידיים להצטרף לתוכנית?

- מומלץ לחזור על התשובות שהצעיר עונה ולהאיר נקודות חוזק הבאות לידי ביטוי בדבריו: תחומי עניין, הישגים, נושאים הקרובים לליבו וכדומה.
- זה הזמן להדגיש ולחזק גורמי מוטיבציה ולסייע לצעיר להמשיג את הגורמים שהניעו אותו להצטרף לתוכנית.

להלן שאלות מומלצות בכל תחום

1. משפחה

- מה מקומך במשפחה?
- איך הקשר עם האחים / עם בני משפחה אחרים?
- האם מישהו מבני המשפחה עודד אותך להצטרף ל"מגמה לעתיד"?
- מי מבני המשפחה גר בבית?
- אל מי אתה קרוב במיוחד?
- מי במשפחה הקרובה או המורחבת עובד בעבודה שנראית לך מעניינת?
- משהו נוסף שתרצה לספר לי על בני המשפחה.

2. חברים, תחביבים ופנאי

- האם יש לך חברים טובים? מאיפה אתם מכירים? כמה זמן אתם בקשר? מה אתם עושים ביחד?
- למה, לדעתך, הם אוהבים אותך?
- מה כיף לך לעשות?
- מה היית רוצה לעשות בשעות הפנאי ועדיין לא הייתה לך הזדמנות?
- תאר משבר שהיה לך עם חבר או חברה? מה עשית במצב הזה ואיך זה הסתיים?
- האם היית בחוגים? איזה? האם יש חוגים שהיית רוצה ללמוד בהם אם יתאפשר לך?

- משהו נוסף שתרצה לספר לי בנושא.

3. תעסוקה

- מה חשוב לך שיהיה בעבודות שבהן תעבוד בעתיד?
- מה חשוב לך לקבל בתוכנית "מגמה לעתיד" שיעזור לך להצליח בעבודה בעתיד?
- איזה מקומות עבודה מעניינים אתה מכיר?
- האם עבדת בעבר? מה עשית בעבודה? איך הרגשת שם? האם שילמו לך?

4. לימודים ובית הספר

- ספר על בתי הספר שלמדת בהם בעבר ואיך הרגשת בהם.
- מה אהבת בבית הספר? מה לא כל כך אהבת?
- ספר על הצלחה שהייתה לך.
- מה עזר לך להצליח?
- בתוכנית יש קורסים קצרים בנושאים מגוונים - האם יש קורסים שמעניינים אותך במיוחד?
- באילו מקצועות ניגשת לבחינות בגרות? האם יש מקצועות שבהם אתה מקווה לגשת לבחינת בגרות בעתיד?
- אילו התאמות קבלת במבחנים? (נא פרט דוגמאות להתאמות נפוצות).
- באיזה גיל עברת למסגרת של חינוך מיוחד ומדוע? (אם רלוונטי).
- טיפול רגשי - חוויות מהטיפול בבית הספר / במסגרות אחרות / עמדות ביחס לטיפול רגשי.
- משהו נוסף שתרצה לספר לי בנושא.

5. עצמאות בחיי היום-יום

- ספר על סדר היום שלך בשנת הלימודים.
- איך אתה מתעורר בבוקר? מי עוזר לך? איך אתה מארגן את התיק?
- איך אתה רגיל לנסוע לבית הספר וחזרה הביתה?
- מה בדרך כלל אתה עושה אחרי בית הספר?
- האם יש לך תפקיד / משימות קבועות בבית?
- ממשימות הבית, איזה דברים אתה אוהב לעשות?
- מה אתה עושה כשאתה רעב? מי מכין לך אוכל? מה אתה יודע להכין בעצמך?
- מי עוזר לך כשאתה צריך לקחת תרופות? ללכת לקופת חולים?
- האם הזדמן לך לנסוע לבד בתחבורה ציבורית? מה הרגשתך ביחס לכך?
- משהו נוסף שתרצה לספר לי בנושא.

שיתוף ההורים בתהליך

בחלק זה מומלץ לשתף את הצעיר בציפייה של צוות התוכנית ביחס למעורבות ההורים בחיי הצעיר המשתתף בתוכנית. מומלץ להדגיש:

- שהצעיר הגיע לגיל שבו אנו מעודדים אותו להיות עצמאי ואוטונומי בקבלת החלטות על חיו.
- שעל פי הניסיון, בדרך כלל שיתוף ההורים באתגרים, בהצלחות ובמשימות המתחייבות מהשתפות בתוכנית מסייע לצעירים להצליח.
- שב"מגמה לעתיד" שיתוף ההורים בכל שלב משמעותי מתבצע על פי **בחירת הצעיר**. למשל בעת: בחירת מגמה, קביעת תוכנית הלימודים והמטרות האישיים של התלמיד, מפגשי סיום שנה וכדומה – בכל האירועים הללו הצעיר יבחר האם להזמין את ההורים להשתתף בתהליך.

לפני שמזמינים את ההורים חזרה לשיחה יש להכין עם הצעיר שניים עד שלושה נושאים,

נקודה למחשבה

ייתכן שלחלק מהמשתתפים יהיה קשה להשתתף בתהליך המורכב של שיתוף ההורים באופן מותאם לגיל וכן בקבלת החלטה עצמאית באיזה נושא לשתף את ההורים ובאיזה נושא לא לשתף.

עלינו לראות בתהליך הזה תרגול של ייצוג וסינגור עצמי, עצמאות ואוטונומיה ולהבין, שכמו כל תרגול הוא מחייב התמדה בדרך להצלחה.

ניתן להציג לצעיר רשימה של נושאים מהם הוא יבחר 2-3 נושאים לשיחה עם ההורים

לקראת סיום המפגש, ודאו שהתייחסתם לנושאים הבאים:

- התארגנות לתחילת הלימודים, שעות לימודים, נוכחות בלימודים והגעה בזמן.
- קורסי התנסות - תחומים שמעניינים את הצעיר.
- מחשבות ביחס למקצועות הלימוד, תחומים שחשובים לצעיר ותחומים שבהם הוא מקווה לגשת לבחינת בגרות ככל שיתאפשר.
- טיפול רגשי - טיפול באמנות והשתתפות במפגשים פרטניים/כיתתיים.
- מגמות - בפרט תהליך בחירת המגמות.
- עצמאות בחיי היומיום - תחומים שחשוב לצעיר לחזק.

לסיום חלק זה מומלץ לשאול את הצעיר על הרגשתו בשיחה עד כה.

סיכום בהשתתפות הצעיר והוריו

בסיכום מפגש ההיכרות מוצע לשוחח על הנושאים הבאים:

תיעוד המפגש

שם הצעיר/ה: _____ ת.ז. _____

תאריך: _____ שם המראיינת/ת: _____ תפקידו/ה: _____

שם בן משפחה שהשתתף במפגש : הורה/אח/אחר _____

בני המשפחה ובני הבית:

שם	מידת הקרבה (הורה/ אח/ אחר?)	עיסוק נוכחי + היסטוריה תעסוקתית	השכלה	האם גר עם הצעיר בבית?	תאר את התרשמותך מאופי וטיב הקשר בין הצעיר לקרוב

שפות מדוברות בבית:

_____

אם הצעיר לא גר בבית המשפחה:

מקום מגוריו ואופיו: _____

שם איש הקשר בהוסטל / במוסד ומספר הטלפון שלו: _____

כוחות וחוזקות

- .1
- .2
- .3

לימודים

מידע זה ניתן לתעד מהמסמכים השונים שהצעיר מציג או מדבריו.

מקצועות שבהם ניגש למבחן בגרות חיצוני ומספר היחידות	מקצועות שבהם הצעיר עמד בדרישה ל-90 שעות	מקצועות שבהם לא עמד בדרישה ל-90 שעות

מגמות

פתוח לתהליך משמעותי של בחירת מגמה	
מגלה העדפה ברורה למגמה _____	

נושאים לתשומת לב הצוות, אם עלו בשיחה

ניידות -

בריאות -

מסמכים חסרים -

בעיות סוציאליות המחייבות תשומת-לב -

הנגשות והתאמות -

נושאים אחרים -

טיב הקשר עם ההורים / אחרים / דמויות משמעותיות נוספות? האם משתף ואת מי?

בעת קושי, האם הצעיר פונה לעזרה? כן / לא, למי?

מסגרות קודמות

באיזה גיל התקיים המעבר למסגרת חינוך מיוחד (אם התקיים) ומדוע?

שם המסגרת ומיקומה	באיזה גיל	אופי המסגרת (כיתת שילוב / דיפרנציאלי)	חוויה - איך היה שם?

טיפול קודמים

סוג הטיפול	מסגרת הטיפול (בבית ספר / במרפאה/ פרטי וכו')	משך זמן ותדירות	סיבת הפנייה וסיבת הפסקת הטיפול (אם נפסק)
	למה הכוונה?		

האם נמצא בטיפולים / מעקב רופאי כיום?

סדר יום ומידת העצמאות בכל תחום

בוקר: באיזה שעה קם? איך קם? (מי מעיר, כמה זמן לוקח לצאת מהמיטה)?

התארגנות: מידת העצמאות בכל השלבים (בחירת בגדים, היגיינה, אוכל, תרופות, לקיחת כל הציוד הנדרש)

ניידות:

נסיעה לבית הספר / נסיעה למקומות נוספים / הליכה / התנהלות עם רב-קו / עמידה בזמנים

עצמאות בהתארגנות בתחום האוכל:

השתתפות במטלות משק הבית:

שעת שינה / התארגנות לשינה:

לימודים

שיעורים שבהם יותר התעניין ושיעורים שבהם פחות התעניין:

נושאי הלימוד בתוכנית שמעניינים / מסקרנים אותו:

חברתי

תחביבים ותחומי עניין בפועל: _____

תחביבים ותחומי עניין שהיה רוצה לפתח: _____

קשר עם בני הגיל / חברים _____

חוזקות וחסמים בתחום החברתי: _____

תקשורת

שימוש בטכנולוגיות - טלפון חכם, פייסבוק, אינסטגרם, מחשב, אפליקציות, קריאת שעון (אנלוגי, דיגיטלי)
